

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 20 (2)

IZDAN 1 JUNA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12343

Thode Albert, trgovac, Hamburg, Nemačka

Papuča kočnice sa izmjenljivom podnožnicom

Prijava od 29 marta 1935.

Važi od 1 septembra 1935.

Pronalazak se odnosi na papuču kočnice sa izmjenljivom podnožnicom, naročito za vozila na tračnicama.

Za kočenje vozila na tračnicama upotrebljuju se do danas većinom jednodijelne lijevane papuče kočnice, premda ove imaju taj nedostatak, da se kod ugradivanja u papučin držak moraju točno podesiti, jer se inače jednostrano i koso izližu, pa je već iza sasvim kratkog vremena potrebna izmjena. Kod jednostranog i kosog izlizanja papuče kočnice prirodno je i kočni učinak znatno umanjen, pa može lahko da dovede do nezgoda. Radi točnog podešavanja izmjenjivanje je tegobno, skupo i iziskuje mnogo vremena. Poznate papuče kočnice sa izmjenljivom podnožnicom nijesu bile do sada u stanju, da istisu jednodijelne papuče, jer imaju još mnoge druge nedostatke. Tako se kod njih spoj između drška podnožnice i podnožnice zbiva vijcima, zaticima ili zahvatom obih dijelova poput lastinog repa pomoći opsežnih sigurnosnih uređaja sa klinovima, zavlekama i sl. Podvrgavanje kočničine podnožnice kod kočenja na vlak i na tlak ili na smicanje prima se u bitnosti ili isključivo po učvrstnim ili osigraim organima. Izmjena i smještanje kočničine podnožnice pri tom je vrlo nezgodno i skopčano s gubitkom vremena, jer se vozila moraju pri tom za trajanja izmjene kočničine papuče uzeti iz prometa i odnijeti u radionicu. Mnoge od ovih do sada poznatih izmjenljivih kočničnih podnožnica smještene su tako, da se mogu samo neznatnim dijelom od prilike do polovice istrošiti. Osim toga imaju taj nedostatak, da se

moraju naročito obradivati i podešavati u učvrstna mjesta drška za podnožnicu.

Prema pronalasku uklanjaju se svi nedostaci tim, što je podnožnica kod kočničine papuče sa izmjenljivom podnožnicom na njezinim od kočne plohe natrag izvinutim krajevima sa drškom tako odrješivo spojena, da jedan od obih dijelova obuhvaća drugi dio, a za podržabanje pogonskog položaja obih dijelova međusobno predviđena su na spojnim mjestima izvan područja istrošenja podnožnice lahko odrješiva osigurna sredstva. Pri tom je držak podnožnice predviđen na krajevima kočne plohe tobolcima, u kojima su natrag izvinuti ili pregibljeni krajevi kočničine podnožnice podržavane, tako lahko izvodljive, da primaju kod kočenja nastajuća kočna natezanja te naprezanja pri smicanju i istezanju pa ih prenašaju na držak podnožnice.

Na nacrtu prikazano je šematski više primjera izvedbe pronalaska. Prikazuje:

Fig. 1 papuču kočnice sa izmjenljivom podnožnicom u postranom pogledu;

Fig. 2 i 3 presjeke prema linijama A-B i C-D na Fig. 1;

Fig. 4 i 5 dijelove dviju daljnih primjera izvedbe u postranom pogledu;

Fig. 6 presjek prema liniji E-F na Fig. 5 sa klinom i osiguračom zavlekama za osiguranje podnožnice;

Fig. 7 i 8 dio kočničine papuče s drugim načinom osiguranja podnožnice u dršku u pogledu sa strane i u pogledu;

Fig. 9 dio drugog primjera izvedbe u pogledu sa strane;

Fig. 10 i 11 drugi način spoja između kočničine podnožnice i drška u pogledu sa strane i odozgo.

a je držak kočničine podnožnice b, čiji su krajevi kod primjera izvedbe prema Fig. 1—3 od kočne plohe izvinuti za jedno 45° pri čem kočničina podnožnica zadržava naskroz jednaki poprečni prerez. Kod primjera izvedbe prema Fig. 4—8 podnožnica je na krajevima tako previnuta prema vani, da krajevi odnosno na kočnu plohu odstupaju daleko unatrag i teku približno paralelno s ovom. Kod primjera izvedbe prema Fig. 9-11 podnožnica je na krajevima jedanput od prilike u pravom kutu izvinuta od kočne plohe gore pa obuhvaća držak, dočim je drugi put položena u luku oko krajeva drška a. Kod primjera izvedbe prema Fig. 1—8 držak je kočničine podnožnica na krajevima providen tobolcima c za primanje krajeva podnožnice b. Od ovih je tobolaca c prema Fig. 1—3 jedan tobolac c i to gornji izrađen u smjeru prema kočnoj plosi otvoren. Namjesto jedne ispuštene stijene tobolca predviđen je izvadljivi protuležaj d u obliku kline, koji je kao plosniti klin voden paralelno sa krajevima podnožnice b u kanalu e drška a. Kod primjera izvedbe prema Fig. 4—8 tobolci c otvoreni su na jednoj strani ili na obje strane. Prema Fig. 4 osigurana je pod nožnica b klinastim svornikom f, koji prolazi kroz stijene tobolaca e i kraj podnožnice b; protiv postranog islizanja iz tobolaca c. Kod izvedbe prema Fig. 5 zbiva se osiguranje pomoći zavlaka h sa umetnutim klinom i, tako je natuknuto na Fig 6, koji ispunjavaju međuprostor između podnožnice b i stijene tobolaca c drška a. Kod izvedbe prema Fig. 7 i 8 smješten je na stijeni tobolaca c podržni vijak k sa protutomaticom 1, koji se upire u kraj podnožnice b, pa sprječava za pogon neželjeno njezino izlaženje iz tobolaca c.

Kod primjera izvedbe prema Fig 9 zbiva se osiguranje podnožnice b u pogonskom položaju na njezinom dršku a pomoći vijka m sa protutomaticom n, koji je kroz podnožnicu b skroz uvijen u držak a.

Kod primjera izvedbe prema Fig 10 i 11 može se osiguranje pogonskog položaja zbiti također pomoći vijaka, klinova zavlaka ili sl. izvan područja istrošenja podnožnice b. Podnožnica b može se uostalom providiti i u uzdužnom pravcu rebrrom o, koje pristaje u odgovarajući uzdužni žlijeb p drška a, pa sprječava postrano klizanje podnožnice b na dršku a. Namjesto srednje vodice o, kako je natuknuta na Fig. 6, može podnožnica b dobiti i dvije postrane vodice o, koje držak a obuhvaćaju postrano. U nekim slučajevima može podnožnica b biti na stražnjoj strani providena i poprečnim

rebrima koja pristaju u odgovarajuće izdubine drška a, pa potpomažu od izvinutih krajeva primljeno držno djelovanje podnožnice b na dršku a. Ovi se izdanci mogu protezati preko cijele širine ill samo preko dijela širine podnožnice b. Jednako se mogu i uzdužne vodice o na stražnjoj strani podnožnice b protezati preko njezine cijele širine ili samo preko jednog dijela.

Podnožnica b izrađuje se shodno od valjanog željeza i čelika sa visokim koeficijentom trvenja i odgovarajućom žilavosti. Ona se može izraditi kovanjem, prešanjem ili iz izvlačenog materijala. Kao tvar za izradbu podnožnice može se uzeti i svaka proizvoljna tvar, koja proizvodi u svakom slučaju željeni kočni učinak. Kod upotrebe kočničine papuče za točkove sa upornim vijencem može biti na strani podnožničinog drška smješteno kazalo za istrošenje u obliku postranog izdanka, udubljenja ili sl.

Kod svih primjera izvedbe primaju se sva naprezanja podnožnice potegom, tlakom ili smicanjem u smjeru kočenja isključivo po izvinutim krajevima podnožnice, koji nalaze ili u tobolcima drška podnožnice ili u po ovima obuhvaćenim krajevima drška podnožnice sigurno uporište. Jedino postrano isklizanje podnožnice iz tobolaca ili sa drška, koje ne стоји под utjecajem bilo kojih naprezanja, sprječava se pomoći sigurnosnih organa, kao vijaka, klinova, zavlaka, svornika itd. Ovi sigurnosni dijelovi dakle nemaju da primaju nikakvo naprezanje. Smještenje ili izmjena podnožnice na svom dršku može se obaviti u svaku doba bez dužeg prekida pogona na svakom stajalištu vozila vađenjem osigurnih organa i njihovim ponovnim smještenjem.

Patentni zahtjevi:

1) Papuča kočnice sa izmjenljivom podnožnicom, naročito za vozila na tračnicama, naznačena tim, da je podnožnica na svojim od kočne plohe izvinutim krajevima sa svojim drškom tako spojena, da jedan od obih dijelova obuhvaća drugi i da su radi održanja pogonskog položaja obih dijelova međusobno predviđena na spojnim mjestima izvan područja istrošenja podnožnice lahko odriješiva sigurnosna sredstva.

2) Papuča kočnice prema zahtjevu 1, naznačena tim, da je držak kočničine podnožnice na krajevima kočne plohe providen tobolcima, u kojima su previnuti krajevi podnožnice lahko izvadivo smješteni, tako da primaju nastajuća kočna stisna i potezna naprezanja te ih prenašaju na držak podnožnice,

3) Papuča kočnice prema zahtjevu 2, naznačena tim, da su oba tobolca za podnožnicu izvedena na jednoj ili na obje strane otvorena te radi sprječenja izlaženja podnožnice providena sa lahko odriješivim klinovima, vijcima zaticima, zasunima ili sl.

4) Papuča kočnice prema zahtjevu 2, naznačena tim, da je od tobolaca na dršku podnožnice jedan tobolac izrađen otvoren paralelno prema kočnom smjeru i providjen lahko uklonjivim protuležajem, da se podnožnica po uklonjenju protuležaja dade u smjeru na kočnu plohu izvaditi iz njezinog drška.

5) Papuča kočnice prema zahtjevu 4, naznačena tim, da je kao protuležaj predviđen klin, koji se dade sa stražnje strane usaditi u držak.

6) Papuča kočnice prema zahtjevu 1, naznačena tim, da je kočničina podnožnica

providena na stražnjoj strani sa u uzdužnom pravcu tekucim, sa odgovarajućim utorima ili izdancima drška podnožnice korespondirajućim izdancima ili utorima ili sa držak postrano obuhvaćajućim vodicama.

7) Papuča kočnice prema sahtjevu 6, naznačena tim, da je za vadenje podnožnice, providene sa vodicama ili bez takovih iz drška potrebnii zračni prostor između drška i podnožnice u jednom od tobolaca u pogonskom položaju podnožnice ispunjen sa lahko odriješivim klinovima ili klinastim zaticima ili sl., koji se dadu zašarafiti ili utvrditi rascepkom.

8) Papuča kočnice za točkove sa upornim vijencem prema zahtjevu 1, naznačena tim, da je na dršku podnožnice nasuprot upornom vijencu točka smješteno kazalo za istrošenje u obliku postranog izdanka, udubljenja ili sl.

